

SZERKESZTŐI IRODA:
Kolozsvár-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.
Évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Hón. 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora:
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkék:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Hieronymi útja.

Hieronymi belügyminiszter erdélyi
ismét napirendre hozta a nemze-
ti kérdést.

E pillanatban — tán mikor épen
szókat írjuk — Hieronimi ur be-
jelent mond kolozsi választói előtt.

A kegyelmes ur, — a mint ta-
statalunk lehetett — nagy kíséret-
vel indult meg erdélyi útjára. Vala-
mennyi nagyobb budapesti politikai lap
tudósítót menesztett a minisz-
terrel egy-ideben, a kik vele mennek
és vele lesznek az utazás egész tar-
tama alatt.

Bizonysra vehető, hogy a belügyi
miniszter már eleve elárulta a fővárosi
politikai köröknek, hogy az ő erdélyi
utazásának különös politikai fontossága
van, s hogy főképen kolozsi választói
előtt nagyjelentőségű politikai nyilat-
zatokat fog tenni.

Mi mindenekelőtt kijelentjük, hogy
habár politikai ellentétek választá-
sai is el a kormánynak e fontos ut-
ra kiküldött tagjától, ez azonban nem
tarthat minket vissza attól, — hogy
Kolozsvár falai között ne üdvözöljük
azt a férfit, a ki Kolozsvár városi igen
sok és jelentős érdekét meleg felkar-
olással részesítette.

Hogy erdélyi útjának meglesz-e a
kívánt politikai sikere, — attól függ,
hogy ő kegyelmessége ez idő szerint
mennyiben van tájékozva az erdélyi
nemzeti mozgalmakról, s hogy
mimo előtanulmányal rendelkezik ah-
hoz, hogy néhány napi személyes ta-
pasztalat nyomán megszerzett bővebb
ismeretek birtokában a nemzeti
kérdés alapos megoldását illetőleg kez-
deményező lépessen fel.

Az 1867-iki kiegyezés óta egymást
követő kormányoknak összes mulasz-
tásait, tévedéseit és tehetlenségét alig
egy heti tanulmányút alatt megszer-
zett tapasztalatok alapján helyrehozni
alig lehet.

Ahhoz, hogy valaki egy hét alatt
a helyszínen megismerkedhessék a nem-
zeti mozgalmak alapokai, kiterje-
dése és hatásaival — legalább is szük-
séges egy kis ördögösség, már pedig
Hieronymi urat minden minden sok-
oldalúsága mellett, sem tartjuk olyan
kivételes lénynek, a ki hat nap alatt
többet okuljon, többet tapasztaljon és
világosabban lásson, mint a mennyit e
téren majdnem harmincz év óta a ma-
gyar kormányok elmulasztottak,

Lehet, hogy Hieronymi urnak már
vannak dologbeli ismeretei és tájéko-
zottsága az erdélyi nemzeti mozg-
almakról, de lehet hogy nincsenek.

Ez a többi esetben alapos és meg-
bízható vezetők nélkül nagyon nehe-
zen fog eligazodhatni ebben a mi bér-
czes országunkban és főképen az itt
uralkodó nemzeti törekvések között.

Az igazat megvallva fel kell füg-
gesztenünk itéletünket Hieronimi ur
válatkozásának politikai értékéről mind-
addig, míg a kérdés illetőleg az ígért
programot meg nem adja.

Ugy kell lenni, hogy már kész
terve van, s csak megbizonyosodni akar
személyesen is oly dolgok felől, melyekre
nézve eddig információt tán nem ka-
pott, vagy ha igen, nem tartotta azo-
kat megbízhatóknak.

Válatkozását, hogy a bajt a fész-
kében figyelje meg, nem tekintjük el-
hibázottnak, csak a felett van erős
kétségünk, hogy csak ugy átfutva a
a nemzeti mozgalmak góczpontjain
valami sok és értékes adattal szaporit-
hassa azt a tárházat, a melyből aztán
a nemzeti kérdés megoldását czélzó
törvényjavasltnak kell kikerülni.

Mi figyelemmel kísérjük Hieronimi
urnak kétségkívül érdekes útját, s al-
kalmilag feljegyezzük róla a feljeg-
zésre érdemes dolgokat.

Politikai hir.

Ugron beszámolója. Ugron Gábort —
mint a „M-g” szatmári levelezője írja — vá-
lasztói augusztus 19-re várják körtükbe. Semmi
kétséget nem szenved, hogy Ugron ez alka-
lommal nemcsak beszámolót mond, hanem
a jövőre vonatkozó nézeteit is ter-
veit. A szatmári polgárság egyébként ezt az
alkalmat fél fogja használni annak a doku-
mentálására, hogy bizalma a függetlenség
48-as párt e kiváló vezérébenre iránt, a ten-
denziózusan terjesztett rozszakaratu hírek el-
lenére, változatlan.

De Gubernatis ur.

Ezzel az urral is ugy jártunk, mint a
közmondás tartja, „fogadd be a tót és ki-
ver a házból.” Mikor itt járt elhalmoztuk
öt vendégszeretűnk minden jelével s a hogy
túl teszi lábát határunkon, nekünk ront s
legnagyobb ellenségeinkkel, az oláh agitátorok-
kal fog kezett. De Gubernatis ur különben
még a Magyar Tudományos Akadémia külső
tagja is, ki azzal hálálja meg a magyar

Akadémia jóakarátát, a melylyel külső tagjai-
nak sorába felvette, hogy ir rólunk, amikor
pedig azért választották meg, hogy elköve-
te La Hongrie politique et sociale című köny-
vét, azontul — hallgasson. Az akadémia e
tisztetletreméltó hagyományát, ugy látszik,
nem ismerik Olaszországban, mert Gubernatis
ur még mindig foglalkozik velünk, sőt az
oláh kérdérről nyilatkozva, ismételtén kijelenti,
hogy szimpátiát érez a magyar nemzet iránt.

Valóban ez a szeretet és ez a meleg
érdeklődés nagyon szép tőle. Mi azonban nem
érdemeljük meg attól a Gubernatistól, aki
Trefort miniszterrel több ezer forintot kapott
az alatt az ürtüg alatt, hogy Magyarország
kulturájának hit képét akarja megfesteni, no-
hogy a külföldön még mindig azt higgyék
rólunk, hogy sátorban élők, nomád czigány
nép vagyunk. Az akadémia és a Kisfaludy-
Társaság e munkájának boldogan előlegezve
a dícsőséget, elhalmozta kitüntetéseivel, meg-
választotta tagjának és ime, mivel hálálta meg
az olasz tudós a magyarok pénzét és a ma-
gyarok elismerését? Azzal, hogy barátunk
lett, de olyan, a kitől inkább kell óvakodnunk
mint az ellenségtől.

De Gubernatis ur levelében, a melyet
Urechianak, az oláhországi akadémia tagja-
nak felszólítására írt, s a mely a Tribuna
mai számában jelent meg, védelmére kel az
oláhoknak, azt pedig, a mit a magyarok ve-
lünk cselekszenek, egyszerűen monstruozusnak
jelenti ki. Szemünkre hányja, hogy nem ta-
nultuk eléggé a történelmet és azt a véle-
ményét ki meri mondani, bár részünkről naiv-
nak tekintessék is.

Valóban, sokkal mulatságosabb dolgok-
hoz szoktatott bennünket tudományos mun-
káiban De Gubernatis ur, sem hogy ezt a le-
velét komolyan tárgyalják. Ő voltaképpen
csendes humorista, a ki pompásan ért nevek,
évszámok, adatok elferdítéséhez és Magyar-
országról írott dolgozataival kellemesen szó-
rakoztatja a humor barátait. Nem a legmu-
latságosabb szatíra-e, a mit önmaga ellen va-
laha íróember leirt, a mikor azzal vádol ben-
tűnköt, hogy nem ismerjük a magyar törté-
nelmet? Gubernatis ur mondja ezt, a ki La
Hongrie című könyvében, a melyért Akadé-
miánk tagja lett, olyan dolgokat nem tud a
magyar históriából, a miért minálunk irgal-
matlanul megbuktatják az akadémia tagsá-
gára nem aspirálók gimnázistát is.

De ime maga a levél:

Drága és tisztelt barátom!

Levele a rám hármlott tömeges fel-
adatok közepette érkezett hozzám. Miután pe-
dig ön megértetűn engedte, hogy periculum
in mora, hallgatásom talán félelemnek fog
magyaráztatni, a mennyiben nem akarok viz-
szatszteni a magyarokkra, sietek annak ki-
jelentésével, hogy azt, a mi Magyarországon

az oláhokkal szemben történik, egyszerűen
monstruozusnak (simplement monstrueux) te-
kintem. A mikor az igazságról beszélek soha
sem félek attól, hogy ezzel tán valakiben
visszatetsztet fogok kelteni. Szimpátiát érez-
tem és érzek ma is a magyarok iránt, de nem
lelem fel többé liberális és lovagias szelle-
müket abban, a mit az erdélyi és bánáti olá-
hok ellen megkísértettek.

Világos dolog, hogy a magyarok nem
tanulmányozták eléggé a történelmet, mert
ennek a mozgalomnak lehetőségére nem szá-
mítottak. Mint hódító és harcziás nemzet
törttek be Európába: és a barbárság és nyo-
morúság századain keresztül elérték, hogy az
oláh földnépe szántotta meg földjeiket. De
isten nem engedi meg, hogy a népek örök
rabszolgaságban éljenek. A mikor uraik a
rabszolgaságban éljenek. A mikor uraik a
pompá, fény és jólét élvezetében merültek, az
uristen felébreszti őket rabszolgaságukból;
beléjük leheli szellemét és újra vissza adja
nekik jogérzetüket.

A magyarok szabadságukat akarják és
törvényeik teljes rokonszenyűnként érdemlik,
de ugyanakkor hallatlan kiváltságokat köve-
telnek a maguk számára. Ők urai akarnak
lenni az oláhoknak és azt szeretnék, hogy az
oláhok maradjanak meg rabszolgaságukban.
Amit akarnak, az lehetetlen, megengedhetel-
len. Amit Habsburg-ház megeselekedett a
magyarok érdekében, a magyar nemességek
bírnia kellene azzal a bátorsággal, hogy ugya-
nazz megeselekedje az erdélyi és bánáti olá-
hok érdekében. Részesítse őket a jövőre szá-
badságban, a melyet ők is mint a magyarok
megérdemelnék, és a melyre a magyarok
megtartatlanokká válnának, ha egy kisebbségben
élő néppel szemben ugyanazt nem tisztelnék.

Az oláhok a régi dákok valódi utód-
jai, a kiket a rómaiak magukévá fogadtak és
civilizáltak. Megmaradtak ott, a hol a régi
rómaiak találtak. És a dákok adták a világ-
nak a két legjobb római császárt: Aureliant,
Frobust, mindketten erdélyiek. Általuk a ro-
mánok megnyerték a művelt világ polgárjo-
gát. A magyar történelem maga is tele van
gloriosus román emlékekkel. Ne vessék meg
a magyarok a föld régi urait. Századunk vé-
gén nem lehet többé egész néptörzseket ter-
rorizálni. A nemzetközi igazságszágnak, igaz,
csak egy fóruma van: a közvélemény, de ez
vészthozó a zsarnokokra, megvetéssel sújta
és elszigeteli őket, az elszigetelés pedig a
halál.

Szeretem a magyarokat, de ugy talá-
lom, hogy erőszakosságukkal többet veszítet-
tek, semmint szereztek. A kétségbeesés rossz
tanácsadó.

A negyvennyolczas emlékek nem annyira
gyűlöletre, mint inkább böles mérsékletre
inethetnek a magyarokat. A testvériesség szel-
lemével a magyarok talán még megszerez-
hetnék a románok szívét. De ennek a testvé-
riességnek hatalmasok akkor, a mikor a
kisebbségek hatalmasok akkor, a mikor a
jövő civilizációját képviselik a barbár mult-
tal szemben, a jelen idöszakban pedig a ro-
mánok üldözése barbár tetté válik, mely nem
ebból a korból való; térjen a magyar ne-
messég is az igaz utra. Teljes rokonszenyűn-
ket birtak eddig a magyarok, de ez a szim-
pátiá legujabban a mártírok felé fordult. Mire
való tehát ez a mártír-csinálás?

Mintha hallanám, magyar barátaimat,
ahogy felém kiáltják: Ön nem tud mindent;
ha látná az oláhok agitációját ellenünk, jo-
gosultnak találna eljárásunkat. A románok a
törvénytelenség útjára tévedtek és mi őket a
törvényesség útjára akarjuk visszatéríteni.

Erre azt felelém nekik: Semmit sem
akarok tudni; csak azt látom, hogy két fel-
fegyverzett nép áll egymással szemben, me-
lyek közül a magyarok erősebbnek érzik ma-
lyukat. En tehát azt kívánám, hogy tegyék
le a magyarok fegyvereiket és lázítóikat. Ne
duljon testvérharcz közöttük. A magyarok nem
mondhatják azt, hogy az otáhok a törvények
ellen fellázadnak. A törvény nem törvény,
ha nem a románok szabad hozzájárulásával
hozottat meg. Ha az oláhok külön parlamen-
tet akarnak, a magyaroknak nincs joguk tö-
lük e kívánságot megtagadni, amiért ők ma-
guk olyan soká, olyan lelkesedéssel és olyan
nemes önfeláldozással küzdöttek.

A régi földnépe megtanult irni és ol-
vasni és nem akar tovább rabszolgaságba
sínylődni. Üldözés helyett nyújták oda béke-
jobbukat a magyarok a románoknak, hogy
nyomott helyzetükből fölségítsék. Ez volna
igazi morális meghódítása az oláhoknak, —
amely nagyobb dícsőségre válnék a magya-
roknak, mint minden hatalmi eszköz, amely
a feudalizmus szellemét lengeti fölöttük.

Ime ezt mondanám a magyaroknak, ha
mindjárt ki is tenném magamat annak, hogy
részünkről naivnak tekintsem. Az a véle-
nyom, hogy a jövő, valamint a mennyek or-
szága, az együgyűeké. Mint mindig, ugy most
is az elnyomottak pártjára állok, amár az
elnyomók ez egyszer lelkesebbeknek, művel-
tebbeknek és erősebbeknek látszanak. Gyűlö-
löm az ilyen erőt és az ilyen tehettséget.

Nem tudom drága tisztelt barátom, vaj-
jon kívánsága szerint feleltem meg a leve-
lère. Siettem levelemet önhöz juttatni, anél-
kül, hogy elvettem, valamint hozzá tettem
volna. Mindamellett meggyőztem talán arról,
hogy elitélem a magyarok erőszakosságát az
oláhok ellen, mert a leggyöztöttek ügye tetszik
Catonak és mindazoknak, akik Catóban a
majdnem isteni szabadság és igazságszeretetet
csodálják.

Értesítés.

A székelv-kereszturi m. kir. állami ta-
nítóképző intézetben az 1894—95 iskolai évre
a javító vizsgálatok jelen év szeptember 4-én
fognak megtartatni s az iskolai év ugyana-
zon hó 6-án nyitattik meg.

Felvételnek oly éptést, egészséges if-
jak kik 15-ik életvükkel betöltötték a gym-
nazium, vagy a realiskola, vagy a polgári is-
kola legalább 4 alsó osztályát jó sikerrel el-
végezték. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal
igazolni nem képesek, felvételi vizsgálatot
tenni a magyar- és német nyelvtanból a föld-
rajzból, a történelemből, s a számtanból s e tár-
gyakból annyit kell tudniok, mint a meny-
nyit az említett iskolák 4 alsó osztályaiban
tanítanak.

Ezenkívül, felsőbb rendelet folytán, a

a kinyitott zongora elébe ül, s végig futtatva
alabástrom ujjacskáit a hangszerezen mély érzés-
sel játszanai kezd:

„Csak egy kis lány van e világon” stb.
A dal végén megszólal: tudod édesem, most
ez a kedvencz dalom, mert ez az „övé” is.
Nem lesz indikrért azt hiszem, ha elárulom,
hogy ez az „Ő” Irénke ideálja, illetőleg
Lajossa. Oh, ha itt lehetne most — így foly-
tatja tovább — hogy te legkedvesebb barát-
nóm lásd, mily kimondhatatlanul szeretem
öt; mily boldog lennék, ha csak egy pillá-
natra is keblére borulva belenézhethék azokba
a sokat mondó szemekbe, melyek annyira
elbűvöltek az első látásakor már, hogy e ne-
héz, de kedves kötelékből menekülni nem
tudok.

Néhány szóban, hogyan domborodik ki
a költészet lyrai ága.

De hát ki is az a Lajos édesem, —
kérdi most Ilonka — e vallomással tartozol
nekem.

Mindenesetre kedvesem, — válaszol
Irénke — de csak a viszont ígért mellett,
mert hiszen lehetetlen, hogy az a te daczos,
piciny szivecskéd is ne dobogna fel már
egyszer a rendesnél hevesebben, ha egy nevet
emlékibe hoznak. Nos, hallgassuk ki a két
kedves lény szerelmi csicseregését. Iréke kezdi.

Tudod szívem, elmenteled után nem-
sokkal történt, hogy egy Anna-bálon voltunk,
hol öt először láttam. Oly híven emlékszem
e napra, s érzem, hogy soha emlékimből tö-
rlülni nem tudom; hisz, majdnem két évi bol-
dog álomom e napnak következménye, összes
vágyaim, reményeim abban összpontosulnak,

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Július 19.

Az első szerelem és a köl- tészet.

Napjainkban rendkívül sok panaszt hall-
gatni arról, hogy a hírlapok tárczái, sőt nem-
csak; hanem az általában az ujabban megje-
lent szép irodalmi termékek többnyire elcsé-
pelt témákkal foglalkoznak. Távol legyen
tőlem, hogy a magam részére vindikáljak
olyan érdemet, hogy én most egy egészen
új tárgyról fogok írni. Korántsem. Bár rö-
vid elfeluttatásomnak meglehetősen nagyhangu
czimet adtam, s nem is egészen elcsépe-
lt tárgyra vonatkozott, de azért én mégis hó-
dolok az általános szokásnak, s a midőn köl-
tészetről szolok értem alatta azt a mit ér-
teni szoktak, s midőn szerelemről írok, értem
alatta a közönséges földi szerelmet, földi nők-
kel, a mint azt a közönséges felfogás általá-
ban érti.

Daczára a mai tulságos modern felfo-
gásnak, mely általában a szerelemben — s
így természetesen az elsőben is — nem lát
abszolute poezist, hanem a rideg realis érde-
keket szemléli: bátran merem állítani, hogy
alig van a költészetnek olyan szeme, melyet
a valódi szerelem magába ne foglalna.

Az ifjú a maga ambitiosus, szív és ész-
szerű előretökintésével mondja: tied a sirig!
Merész, ígért, igaz, de tényleg bevaltható.
Azt azonban határozottan állítom, hogy itt

az ígértetvásban meg is lehetne állani. —
Ámde az imádott kedvesnek ez nem elég, ő
tovább megy s a maga boldog érzetében így
válaszol: tied siron tui is! Nem hiszem, hogy
a legkiválóbb lyrikus keze elatt is a lyrai
költészet ez ígértetben jelzett határt átlépte
át tudta volna lépni. Vagy nézzük csak to-
vább, hogy miként dobják magukat az egy-
másért epedő szívek a hosszas távollét nyom-
masztó hatása alatt az elegia ölelő karjai
közé.

Megdönhetetlen igazság, hogy a valódi
szerelemnek célja csak egy lehet: a házasság.
E viszonynak költészete a leghangulatosabb
ódát teremti.

S ha ehcz vesszük még a szerelmesek
buzgó fohászait az ég urához akár e jelzett
czél érdekében, akár más érdekekben, kész a
himuszhoz a tárgy. Találunk eposzt is benne,
midőn túlradott szenvedélyek féltékenységi
lepleit feltárva bizonyos nem várt és remélt
felfedezések esetén a vég sokszor bizonyta-
lan, de gyakran epikai jelleggel bír. Van ben-
ne legenda is, a mikor már abba a stádiumba
jutott, hogy mint néhairól szólnak róla! volt,
nincs.

Didacticum is szerepel benne a szülők
részéről adott kosár alakjában, mely tele van
egy csontó jó tanácssal az elutasított ur-
ficska részére. Hát még sátrya mily gyakran
és bőven fordul elő, főleg ma, mikor a fia-
tal láng egy vén szívrnek a jégbástyáját ol-
vasztja fel, kivált ha a vén szívrnek vén tal-
lérjai is vannak. Oh, ilyenkor az élelmes fia-
tal ember ép ugy nem kiméli a szerelmi so-
hajokat és vallomásokat, mint a képviselője-

lőlt mézes szavait, nagyhangu ígérteit vá-
lasztói irányban. Az eredmény bizonyára az
irtózatos pásztor-órakért dus anyagi kárpót-
lást nyujtana, csakhogy míg a pénzes-zac-
sók mellett az az eleven csontváz is igényt
formál a forró ölelésre, addig a sátrya is
könnyen átmenetül szolgálhat ép ugy, mint
fejlődésének első stádiumában a tragédiára.
Ez a tragedia azonban nem az, a mit a szere-
lemmel annak lehet, sőt szoktak nevezni;
sokkal tragikusabb karaktere van a szerelem-
ben a tragédiának, mint a minő ez. Hogy
miben áll az? azonnal megmondom.

Még színművek is szerepelnek a szere-
lemben, és pedig a mint mondani szokták, a
fiatal leányban vigjáték, a férjhezment nő-
ben dráma, az anyóséban tragedia.
(Ime a szerelem tragédiája.)

Ezeknek rövid előrebocsátása után mel-
tőztassanak megengedni, hogy állításom pél-
dával is illusztráljam, illetőleg rövid párhuz-
amat vonjak a költészet és — (nem a szere-
lem közt általában, hanem) az első szere-
lem között. A párhuzamat két fiatal leány
életéből veszem, illetőleg szerelméből, mely
megjegyzem, hogy mindkettőnél a legelső és
valódi.

Ismerek két fiatal leányt, kik gyermek-
koruk óta a legjobb barátok, a legmélyebb
és legodaadóbb szeretettel viseltetnek egymás
iránt, egy szív, egy lélek a kettő. Együtt ál-
modták át a gyermekkor tündér álmoképeit,
együtt játszták át a serdülő kor gondtalan
napjait, együtt éreztek örömben, bánatban
egyaránt, s később, midőn a körülmények
már fejlettebb korukban elválaszták egymás-

tól, a távollét csak fokozta egymás iránti
őszinte önzetlen szeretetüket. Felesleges is
talán említenem, hogy mindkettő szép Irénke
— így hívják, illetőleg bevezük az egyiket
— sugár természettel telt idomokkal, királynő
büszke tekintettel ékeskedik. De van is mire
büszke lenni!

Azok az ajkak, azok a szemek a leg-
magába zárkóztottabb philosophust is képesek
önönmagából kiforgatni, s ha még hozzávesz-
szük azt a dugzagdag aranyveres hajzatot,
mely gondos fűrtökben omlik alá a kecses
vállakra: tökéletesen elég, hogy a legride-
gebb ést is rabba tegyék.

— Ilonka — így hívják a másikat —
eszményi szép halovány arcza nagy kék be-
szédes szemekkel, bőrkévdám kedélylyel, egész
lénye olyan harmos, üde, mint egy korán reg-
gel szakított harmatos virág.

Hosszu távollét után most ismét együtt
látjuk őket egy csinos kis szobában, a mint
a pamlogat ülnek egymás keblére borulva.
Előttük egy kis asztalka, egy karsu virág-
tartóval, melyben tarka tömegben szorulnak
egybe a kedvencz virágok; a büszke piros
rózsa, a fehér lilium ártatlan színe mellett
emeli fel királyi bíborát, a hervatag sárga
ibolya, el-el hullatja egy-két sápadt levelét,
mintegy kihavvadtt örömeiket, a friss geor-
gina hasadó bimbói fészlő reményekként tűn-
nek fel a teljesülések képe mellett. Szóval
az emberi élet van ott jelképezve in minia-
tura.

De lehet is ott élet, a hol ily szép két
teremtés van együtt. A viszontlátás édes örö-
meinek első boldog jelenetén átesve Irénke

zene és énektanuláshoz megkívántató zenei hallás kipuhatólása tekintetéből minden most belépni kívánó ifju felvételi vizsgálat alá vétetik.

A felvételt sajátkezűleg irt folyamodások tanítóképzőintézetünk igazgatótanácsához, czimemre, jelen év augusztus 20-ig alolítottok küldendők be. A folyamodás a következő okmányokkal szerelendő fel: keresztlevél, iskolai bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, védhimlő oltást igazoló bizonyítvány; továbbá, ha az illető állami segélyért is folyamodik, szegénységi bizonyítvány. A folyamodásra, ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, 50 kr, s a mellékeletekre megfelelő helyegek ragasztandók.

Tandij nincs, de tankönyvekre minden ifju hozzon magával vagy 10—12 frtot s fizesse be alólítottokhoz.

Minden ifju nyer szállást, fűtést világitást, továbbá mosást és betegség esetén gyógykezelést ingyen, s ezeken kívül a szegények és arra érdemesek 5—8 frt havi állami segélyt.

Köteles minden felvett növendék tisztességes ruházaton kívül megával hozni 6 pár változót, két hálót, 6 zsebkendőt, 3 törülköző kendőt, 6 pár kapucit, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó 2 felső lepedőt és 1 ágylétrát. Minden fehérnemű a tulajdonos teljes kiírt nevével, vegytíntával jegyzendő meg. Ágyról, asztalról, székről szekrényről s egyéb hutorokról, valamint szalmaszákról és pokróczokról gondoskodva van.

Sz.-Keresztur, 1884. júl. 15.

Borbély Sámuel
igazgató-tanár.

A Bokross-ügy utójátéka.

(Válasz báró Jósika Sámuelnek.)

Szomod István kolozsvári ügyvéd a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Kolozsvár, július 16.

Azon terjedelmes dolgozatokra vonatkozólag, mely a gróf Teleki Imre gondnok-sági ügyében a Nemzeti Újság hasábjain megjelent, báró Jósika Sámuel ur a következő nyilatkozatot teszi:

„Hazugság, hogy én bármely árvászkét személyesen kértm volna fel, hogy gróf Teleki Domokos számadását elfogadjam; hazugság, hogy Jakobi Hirsch, vagy bárki előtt kijelentettem volna, hogy az árvászkét összes intézkedéseit megsemmisítik.”

Sajnálom, hogy a báró urnak nem olyan nagy az igazsága, mint a milyen nagygnak látszik nyilatkozatából az energiája. Azt is sajnálom, hogy arról a magaslátról, mely azt hiteli el vele, hogy egyszerű tagadása nagyobb erővel bírhat a közönség előtt, mint az én okmányokkal felszerelt bizonyítékaim, le kell a báró urat szállítanom.

Miről is van itt szó a dolog érdemére nézve?

Arról, hogy a belügyminisztérium illetéktelen és törvénytelen beavatkozást gyakorolt egy jogi kiskorúságnak élő érdekeinek hátrányára és a gondnokok előnyére.

Miként és miáltal történt ezen illetéktelen és törvénytelen beavatkozás?

Akként és azzáltal, hogy mikor az árvászkét egyenes rendeletéből a vagyonot leltározni, a törvénytelen eladásokból folyó károsodásokat megakadályozni, az erdők további pusztításait és legeltetését betiltani, a hanyag

és lelkiismeretlen gondnokokat feleletre vonni és a haszonbérll ellen a törvényszerű lépéseket megtenni kellett volna: hogy éppen akkor, midőn az árvászkét 83—1894. szám alatt mindezt, mit a vagyonbiztosításnak egyetlen és elkerülhetetlen módját, szükségesnek ítélte, hogy éppen ekkor a belügyminisztérium minden intézkedések véghezvitelét egyenesen meggátolta.

Mindezt okmányokkal bizonyítottam be, — és az eljárás annyira törvénytelen, hogy a belügyminiszter, — ha csakugyan jogállamban élünk, az ebből keletkező károkkért, vagyoniilag is felelős lesz.

A kérdésnek ez az érdeme.

Már most hogyan vitte keresztül a belügyminisztérium fönnbibi intézkedését?

Mindenek előtt förlendelte magához az összes ügyiratokat. Azután felfüggesztette a leltározást és az árvászkét összes vagyonbiztosítási intézkedéseit; később új gyámhatóságot delegált; végül pedig gróf Teleki Domokos urat, kinek lemondását az árvászkét elfogadta volt s ki az árvászkét saját szavai szerint gondnok állásától anugy is e' mozdítandó lett volna, újabb megbizta a gondnoki teendőket vezetésével.

Vajjon hogyan jött a belügyminisztérium az illetéktelen és törvénytelen beavatkozásnak ezen gondolatára? Talán magánpanasz folytán? Talán hivatalos fölterjesztés következtében?

Nem, fölterjesztést panaszt, fellebbezést a minisztériumhoz seki sem adott be. Hogyan történt tehát a beavatkozás? Ugy, hogy br, Jósika Sámuel ur. mint magánember értesült az árvászkét erélyes vagyonbiztosítási eljárásáról és mint államtitkár intézkedett az összes iratok felrendelése iránt. A többi aztán ebből folyt.

Ezt a tényt br. Jósika Sámuel ur nem tagadhatja el, mert nekem személyesen úgy mondta, látta az árvászkét idevonatkozó végzését egy társaságban és megkérte Hieronymi belügyminisztert, hogy az ügyiratokat rendelje föl.

Ez volt az első lépés, melyet báró Jósika Sámuel a kiskorú hátrányára elkövetett.

Hogy aztán mi történt a miniszterlirodák homályában, azzal nem foglalkozom. Én csak a tényekre szorítkozom. A tény pedig az, hogy báró Jósika Sámuel, mikor még államtitkár volt, személyesen megjelent Kolozsváron a városi árvászkétnél. Továbbá tény, hogy báró Jósika Sámuel mikor már nem volt államtitkár, személyesen járt Kolozsvár megye árvászkétnél. Az is tény, hogy a mindkét árvászkétnél a fenfőgő gondnoksági ügyben jelent meg. Az is tény, hogy a vármegyei árvászkétnél gróf Teleki Domokos gondnokkal együtt jelent meg. Az is tény, hogy egy közeli rokona előtt beismerte, hogy szemrehányásokat tett a városi árvászkétnél a gróf Teleki Domokos gondnok ural tanúsított eljárása miatt, mire a közeli rokon figyelmeztette, hogy nem méltó hozzája egy igazságtalan ügyben államtitkári állását presztízióra használni fel. Végre az is tény, hogy Jakobi Hirsch azzal kérkedett, hogy neki br. Jósika Sámuel ur megígérte az árvászkét intézkedéseinek megsemmisítését. E tényeket iratokkal és tanukkal tudom bizonyítani.

Tehát tény, hogy a miniszteri beavatkozásra a kezdeményező lépést báró Jósika Sámuel tette meg; és tény, hogy a gróf Teleki Domokos gondnok érdekeinek személyesen járt mindkét árvászkétnél.

Már most mit tagad báró Jósika Sámuel? Azt, hogy ő nem gondnok számadását elfogadását szorgalmazta az árvászkétnél és hogy nem beszélt Jakobi Hirsch ural.

Ugy de gróf Teleki Domokos gondnok urnak semmi névvel nevezendő egyéb érdeke nem volt, mint az, hogy a már egyszer vizsautasított számadása fogadtassék el; azt pedig soha sem állítottam, hogy „beszélt”

Jakobi Hirsch ural, hanem csak azt, Hirsch ur ezzel „kérekedett”.

Egyébiránt állítok egyet. Báró Jósika Sámuel ur azt tagadja. Én nem kívánom, hogy a nagy közönség az én állításomnak — mely pedig meglehetősen bizonyítva van — s melyet a bekövetkezett tények fájdmassan igazoltak, több hitelt tulajdonítson, mint a báró Jósika Sámuel ur pusztá tagadásának. Én óhajtom, sőt azon durva kifejezések miatt, melyeket a báró használni nem átalott, — egyenesen követelem, köztünk a bizonyítási eljárás bevezetését.

Ezen eljárás foganatosítására a nagy nyilvánosság nem alkalmas; és pedig nemcsak azért, mivel a nagyközönség nem konstruált fórum, hanem azért sem alkalmas, mivel a kérdésnek vannak diszkrecionális természetű részletei, a melyeknek közzétételése fel vagyok ugyan jogosítva, de a melyeket mégis tityeletben kívánok tartani.

Ennélfogva ezennel felkérem báró Jósika Sámuel urat, nevezze meg a maga bíráit, én is meg fogom nevezni a magaméit, hogy ezek közösen elnököt válasszanak s ekként megalakulva, bizonyítékaink bevétele és tanuink kikallgatása után döntsünk a fölött, hogy kettünk közül kinek van igaza.

Még csak egyet.

Báró Jósika Sámuel ur, bizonyára sértési célzattal azt írja, hogy tudja „ki fizet” engem. Ebben a célzatos állításban én sértve nem vagyok. Igenis, mint ügyvéd munkám után élek és így fizetésért dolgozom. Hibát csak az esetben követnék el, ha fizetnének és nem dolgoznám. De dolgozom.

Én is tudom, hogy báró Jósika Sámuel urat, ugys mint főispánt, ugys mint államtitkárt kifizette. Fizetta Magyarország minden adózó polgára s köztük fizettem én is.

A különbség köztünk az, hogy mint minden adózónak, ugys nekem is jogom van megkérdézni és megtudni, hogy báró Jósika Sámuel rászolgált-e a kapott fizetésre, míg neki nincsen joga velem szemben ugyanezt tenni.

Ebbeli jogommal különben most nem kívánok élni.

SOMODI ISTVÁN.

Hieronymi Kolozsvárt.

Kolozsvár, július 19.

Hieronymi Károly belügyminiszter, ma reggel egyenvedt hét órakor érkezett meg gyorsvonaton a kolozsvári indóházhoz. A minisztert a város részéről Albach Géza polgármester, a vármegye részéről Gyarmathy Miklós alispán üdvözölte. Künn voltak a városi és vármegyei összes tisztviselők, a városi és megyei képviselők, vasuti személyzet, Emke és Kárpát-egyletek stb. stb. Ott volt Sigmund Dezső orsz. képviselő, br. Jósika Samu volt államtitkár, Sándor János kiskütlővármegye főispánja, dr. Brandt József egyetemi rector, a csendőrség részéről Pap Mihály csendőrségi alezredes és a város több notabilitása.

Az érkező minisztert éljenzéssel fogadták, melynek elhangzása után Albach Géza polgármester üdvözölte Kolozsvár város nevében.

— Megragadja — ugymond a polgármester — az alkalmat, hogy a város törvényhatósága részéről üdvözölje a kegyelmes urat. Örömmel fejezi ki és jól esik konstátálni, azt a tapasztalatot, hogy a miniszter ur a város érdekeit mindig szívén viselte.

Hangot adott annak is, hogy a legközelebbi multban lelketlen izgatók zavarták

meg a nemzetiségek békés együttélését az erdélyi részekben, de hiszi, hogy ő exellenziája böles belátással oda fog hatni, hogy ezek a viszályok megszűnjenek és a félreértések kiegyenlítsenek.

A polgármester üdvözlését Hieronymi felett röviden és kijelentette, hogy a választóihoz induló utjában szívesen tekint meg Kolozsvárt az erdélyi részek vezérvárosát. Ő maga is sajnosan tapasztalta hogy a közlebbi időben izgatások zavarták Erdély békéjét. Nem igen lehetséges — ugymond — ily rövid időn meggyőződni teljesen és alaposan a viszonyokról, de ezt a rövid időt is szívesen használja fel arra, hogy a mennyire lehetséges, helyes információt szerezzen magának a nemzetiségi viszonyokról is. Megjelenése által is dokumentálni akarja ez ügy fontosságát és kifejezést igyekszik adni az iránt való érdeklődésének. Hiszi, hogy sikerül olyan megoldást találni, a mely ajövőben biztosítani fogja a nemzetiségek békés együttélését.

Erre nézve Kolozsvár városától is sokat remél, mint az erdélyi részek vezérvárosától, melynek magas kulturája jótékony hatással kell hogy legyen ezen a téren is.

Ismét éljenzés hangzott fel, mely után Gyarmathy Miklós a vármegye részéről üdvözölte a minisztert, mire Hieronymi válaszott igen röviden. Ezután a küldöttek vezetőit mutatták be a miniszternek, ki többeket megszólított és megköszönte a szíves fogadtatást.

Ezután megkezdődött a bevonulás. A miniszter Gyarmathy alispánnal egy kocsin jött be, utánuk a polgármester br. Jósika Samuval — és végre a deputatión.

Hieronymi egyenesen a Központi szállodába hajtatott, hol megreggelizett és ismerőseivel beszélgetett. Később Gyarmathy alispán, Albach polgármester kalauzolására mellett megtekintette a várost és a városi középületeket, intézményeket, stb. A miniszter e szemlelta alatt többször fejezte ki megelégedését. 8 óra után az indóházhoz hajtatott, és a rendes személyvonaton 8 óra 40 perczkor indult el kolozsi választói körébe.

A miniszter kíséretében vannak, s vele elutaztak a nagyböl budapesti politikai lapok külön tudósítói is.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, júl. 19.

— Hieronymi Károly belügyminiszter Budapestről több újságíró kísérette beszámoló útjára. Köztük van: Rákosi Viktor (Sipulus), Székely Béla és Futtaki, a felhivatalos könyomatos lap szerkesztője.

— Hieronymi belügyminiszter ma reggel, a mint reggelijét bevégezte, meglátogatta a Károlina országos kórházat. A minisztert itt dr. Engel Gábor igazgató és dr. Brandt József egyetemi rector fogadták és kalauzolták. A miniszter megnézte a belgyógyászati osztályt, majd át ment a sebészeti osztály udvarára s az épületek szűk alkalmatlan voltát konstátálva kocsin az ujonnan építendő kórház helyét szemlélte meg.

— A miniszter indulása. Hieronymi Károly belügyminiszter nem mint előre jelezve volt 8 óra 10 perczkor, hanem 9

óra 30 perczkor indulhatott el csak Kolozsvárról, mert sokkal tovább időzött bent városban egyes dolgok megsemlélésénél, mint azt előre hitte. A közönség a kólvonat megindulásakor megjelénzte a minisztert, a kit Albach Géza polgármester elkísért Kolozsra.

— **Alkudozó mártír.** Az „mártírok” jelemző tulajdonsága, hogy maddig nagy hősk, a mig a bűnhődés ideje nem következik. Ilyenkor aztán vagy legalább alkudoznak vagy szoknak, a memorandump egyik elítéljének Domide Gerasimnak sikerült a szokás, mert az ügyészesség leltóztatta. Domide Gerasim tehát a másik mehoz fordult: alkudozni kezdett. Domide főmadványt adott be a kolozsvári törvényszékhez, azt kérve, hogy biztosíték szabaddalra helyezze. A bíróság azonban ment rá a lépésre és a kért elutasította meg éppen Popovici C. Aurél is oly módosított meg, hogy az aránylag kevés biztosítékot otthagya. Szóval Domidének is, a többi mártíroknak — tlni kell.

— **Nagyszabású népnünnep.** rendez a kolozsvári jótékony négyelet a tatéren augusztus hó 5-ik napján délután. Az ünnepeken katona, tűzoltó és egyik-nzenekar fog felváltva játszani. A szokásos népies produkciókon kívül, a zenepavillonban komikus jelenetek és szavallatok adnak elő. A tavon előképeket rendeznek, a nesimus fáklák világítása mellett. Este nagy szabású tűzijáték lesz. A 20 kros belépti-nyek meg lesznek számozva, s minden játszik a nyereményekre, szóval a népnünnep tagjai olyan változatos és érdekes programmot állítanak össze, a mely meglehet a közérdeklődést. Előre is felhívjuk arra a közönség figyelmét.

— **Kossuth szobra.** A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottsághoz, a hazai takarékpénztár 60-ik kimutatása szerint a mai napig 153,592 ft 26 kr folyt be.

— **Mohay Károlyné,** ki mindjárt legelső, a hol jótékonyaságot lehet gyakorolni, ma 5 frtot küldött a szegény leégett lóveteik javára. Az összeget rendeltetési helyjuttatjuk.

— **Önmérgezés.** Szerelmi buktotta F. Katicza cselédlányt, és ez okból tegnap délután egy keserű pillanatában kápak gyufának a fejét 1 decziliternyi pálinkában feloldva, bevette, azzal a jóllétszándékkal, hogy majd a tulvilági örömk fognak kárpótlást nyújtani a földi keserűségektől. A háziak azonnal észrevették e tulvilágra való készüldését a leánynak, s elcsitették a mentőket, kik gyorsan megjelentek, azzal a kórházba szállították. A szerelmes leány most már minden veszélyes túl van.

— **Vetélytársak.** M. Lajos és K. Vonucz egy és ugyan ama oláh szépségért lobbantak lángra s ugy látszik, hogy a leány sem tudott köztük választást tenni mivel tegnap este páros verekezésben akarták a ügyet eldönteni. A viaskodást M. Lajos szomoruan végződött a mennyiben fején egy hatalmas ütést kapott, ugys hogy a mentőnek kellett a sérültet bekötözni.

— **A váci esata évfordulója** 1849. július 17-ai több napi apróbb csatározások után volt a döntő ütközet a magyar

mint nap sugarai a gyújtó üvegben; összes fohászaim ahoz fűződnek; vajha ébredésem is oly édes lenne, mint azóta álom volt. Képzelheted, mily szép volt ez estélyen minden.

OSVÁTH ELEMÉR.

(Folytatása köv.)

Egy rettenetes család.

— Angol regény. —

A MOCSÁRON LÉVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

VI.

(Folytatás.)

(15)

Pamela szomorúan nézett a testvére. — Szegény Janka, felesleges azt nekem mondanod. Izsákon nem olyanféle ember, a kitől egy könnyen meg tudunk szabadulni, miután sikerült neki a házhoz bejutni.

Az esteli események bebizonyították, hogy a leányoknak igazuk volt. Izsákon urat lehetetlen volt lenézni ruganyos szelleme minden kemény vagy mellőző szó után viszapattant, és a hideg vagy közönyös választásokat és éppen oly örömmel látszott fogadni, a hogy a legmelegebb és barátságosokat fogadhatta volna.

Az egy Jankát kivéve, egymásután, és fokozatosan, mindnyájan éreztek, hogy kelleme modorának az igézete, és azon határozottsága alatt, hogy magát kellemessé tegye, az iránta való ellenszenv eloszlott. Azonban Janka aki a látogatását személyes megbízatásnak vette, hajthatatlan maradt; őtet nem érdekelt sem mulattatni semmi a mit a vendégek mondott és annak minden igye-

kezete és az Eduárd titkos fenyegetései dacára fagvos közönyösségét mindvégig megtartotta iránta.

— Eduárd, te a szegény mamát meg tudod ijesztetni — válaszolta hidegen, midőn Eduárd a zongorához kísérté, hogy ottan durvasága miatt éles szemrehányásokat tegyen — de engemet nem ijesztosz meg.

— Bolond vagy! — válaszolta Eduárd indulatosan. Tud meg, hogy Izsákonnak tizenöt ezer font évi jövedelme van, és neked nagy bámulód. Ha jól játszod a kártyádat, a felesége lehetsz.

Eduárd, több eszem van minthogy a te barátaid között válasszak férjért — volt a nyugodt válasz.

— Bolondság! A szegény lányok nem választják a férjüket; és ugyancsak szerencsének gondolják magukat ha valaki őket feleségül választja. Soha sem lesz ilyen szerencséd — és ne feledd, hogy huszonkét esztendő vagy!

Janka azzal szakította félbe ezt a négy szem közti beszélgetést, hogy ott hagyta a zongorát. Az ikrek játszottak, és ő a hátuk mögé állott, hogy vigyázzon reájuk. A másik oldalán Izsákon ur mulattatta.

Pamelát, kivel sokkal jobban látszott előre haladni mint Jankával, a ki joly közel állott hozzájuk, hogy a beszédüket kénytelen volt hallani.

— Pamela kisasszony, higgye el nekem — voltak az első szavak melyeket hallott — mai napság nincs semmi a mit az ember pénzszel meg ne tudna szerezni, feltevé, hogy eltalálja a helyes utat rá.

— Oh az képtelenség! — volt a nevetve adott válasz.

Például, a szeretetet nem tudja pénzzel megvenni.

— De igen, — az a legkönnyebb dollog a világon.

— Szívesseg által akár melyik nőnek a szeretetet meglehet nyerni; és a szívesseg a legtöbb nő irányában az, megvásárolni nekik mindent a mit kívánnak.

És a hogy közvetlen uton megvásárolható a nők keze, a szívét egyenes uton éppen ugys meg lehet venni, Nekem olyan erős hitem van a tervemben, hogy gyakorlathá szándékozom azt venni.

A mint ezt mondta, volt valami a hangjában, a mi Jankát arra készítette, hogy akarat ellen reá nézzen. Az Izsákon tekintete találkozott az övével, merőben nézett a leányra és a nyugodt elhatározásnak olyan kifejezésével, mely a leány szívét irozattal töltötte el.

Ugy érezte, mintha minden csepp vére a fejébe ment volna; a Méra vállait megfogta — nehogy elessek.

— Janka, te nagyon halvány vagy! — kiáltá az anyja a szoba másik végéről.

— Nincs semmi bajom; csak a fejem fáig egy kicsit — az az, hogy —

Hangja elhalt; ugys érezte, mint ha meg akarna fuldani. Hirtelen keresztül menve a szobán, kinyitotta az ajtót kiment és betette azt maga után, tántorgó léptekkel ment végig azon a folyosón, mely a házon a homlokzattól egész a hátulsó kertig futott.

Csinos kis kert volt, nem nagy és apró tekervényes utakkal és széles virág szegélyzettekkel, stírn benőtt díszeserjékkel és fákka a végén. Itten csak egy deszka kerítés választotta el a gyümölcsösötől, melynek az aljában egy fűzfával szegélyezett széles folyó futott végig. Azon régi, boldog napokban, midőn ők az Apátsgáiban laktak és kis gyermekek voltak, e folyóban szoktak volt halászni és fürdeni. Janka a kis kertjüknak a cserjén keresztül törve magát, a fehér ruhájára nem ügyelve, a kis kerítésre tette a karjait és éles fájdalomtól áthatva, merőben nézett a hosszú fűre és a fűzfákra.

— Pénz, — pénz, pénz, mindig csak az a gyűlöletes pénz? Oh bár meghalnék!

Egő fejét a karjaira tette. Ő nem tudta sírás által megkönnyebbíteni az érzelmeit, a hogy Pamela tette volna; a feje fájt, a szeméi égtek, de egy könnyet sem tudott ejteni.

A mint ott állott, lent a fűben valami zajt halott, s megrettent midőn a sűrűségben valami hosszú sötét tárgyat látott. Ugyan abban a pillanatban egészen közel hozzája egy arc emelkedett feléje, két szenvedélyes barna szemmel bíró arc. Az a hosszú sötét valami nem egy kigyó volt hanem St. Rhadegund Jim.

— Mit ártott magának a pénz — mondta — hogy halni kíván miatta?

VII.

A St. Rhadegund Jim arcát és hangját megösmerve, Janka vissza rettent a kerítéstől, és egyenesen vissza szaladt volna a házba, de a ruhája megakadt egy szegben. A mint lehalolt, hogy magát kiszabadítsa, Jim felugrott a fűből.

— Blean kisasszony, reményem, hogy nem ijesztettem meg, — mondá alázatos hangon. De viszont bizonyos, hogy maga megijesztett engem. A gyufatartomat leejtettem a fűbe és letérdeltem, hogy azt keressem, midőn hirtelen egy női hangot hallottam felettem, azt kiáltani: „Pénz, pénz, pénz!” — Reményem, nem vesztett el pénzt?

— Oh nem! Soha sem volt elveszíteni való pénzem. És én magam sem tudom, hogy miért mondtam azt.

Janka kiszabadította a szegből és ruháját, és megfordult, hogy a házukba bemenjen. — Blean kisasszony, kérem, várjon egy pillanatra. Valamit akarok magának mondani; a maga nővéréről és Dickről. Fogadom,

hogy maga tudja, hogy Dick megvette azt a kis lovat, mely Pamela kisasszonya szokott volt lenni, és ő nem tudom miért a fejébe vette, hogy Dick nem fog azzal jól bánni. Én nevétséges feltevé! És én tudatni akarom magával, hogy milyen nevétséges. Az én Dick testvérem olyan érzékeny szívű, hogy egy legyet sem sértene meg!

— Oh, hogy mondhatja azt mindőn maga is tudja, hogy a kisebbik öcsését birtatta, hogy kövel dobálja a mi macskákat — Oh az egész más a macskáknak nem számítanak. De ő azt sem, tette volna, ha a maga testvére nem ingerelte volna. Én soha sem láttam olyan kihívó természetű leányt a milyen a maga testvére!

— Do a maga testvérenek nem kellett volna magát kegyetlenségre ingereltetni hagyni; Lady Konstancia is éppen ugys látta mint Pamela midőn a szegény kis győgyöt kegyetlenül megtűtötte az ostarával!

— Lady Konstancia! Az a vén minden lébe kanál, az a közkáborító, a kit a közönség aláírás utján el kellene hogy innét távolítsan! — mondá Jim, a ki haragba kezdett jönni. Miért avatkozik az a vén asszony mindenbe? Hiszen ritka soha sem jött volna az udvarunkba beavatkozni a dolgunkba, midőn cséplőtünk, ha ő nem kényszerítette volna, hogy vele jöjjön! És maga soha sem lett volna olyan durva hozzámm, midőn a kezét be akartam kötni, ha az a közháborító ott nem lett volna! Az az asszony a maga rossz szelleme!

— De azért, látta, mikor a maga testvére rosszul bánt a kis lóval; és Pamela is látta.

— És én azt mondom magának, hogy ő nem bántotta a lovat; csak ugys tett mint ha bántotta volna, de az ostar hozzáz is ért a kis állathoz!

(Folyt. köv.)

eredék és Paskievics orosz csapatai között. A csatában magyar részről Görgey Artúr, Leiningen és Pöltenberg vitték a győzelmet. Ugyanakkor Aulich Windisgrtznak a táját s a magyar csapatok harcát a magyar csapatok harca után kiadta a parancsot, hogy Vác város lakosságát le kell öldösnie és kifosztani. A helyi Hipolyt gróf védelmi kanonok-plébános a Paskievics táborába sietett s ott minden könyörgött a fővezérnek, hogy kegyelmezzen meg a városnak. A vezér nagy kegyelemből elengedte az öldöklést, de tiz órai lefoglalást rendelt el. Ennek a csatának az eredményét Vác városa kegyeletteljesen megemlékezik a Hétkápolna előtt levő honvédszobornál. A most is kivonul élén Gajáry Géza polgármesterrel a városi tanács, képviselőtestület, az agghonvédek és a város közönsége. Ezen gyászistentiszteletet tartottak a templomban az elesett honvédekért. Ennek végzetéül a közönség a szót elnéklése mellett ment a szoborhoz; itt Gajáry polgármester mondotta el történeti visszaemlékezéseket a városi tanács, képviselőtestület, az agghonvédek és a város közönsége. Ezen gyászistentiszteletet tartottak a templomban az elesett honvédekért. Ennek végzetéül a közönség a szót elnéklése mellett ment a szoborhoz; itt Gajáry polgármester mondotta el történeti visszaemlékezéseket a városi tanács, képviselőtestület, az agghonvédek és a város közönsége.

Nagy Gábor, „Központi” éter-műben Schreier S. bécsi hegedű király, ma este hangversenyt megismételi. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Gyászír. Dr. Sigmund József, j. orvos, maga és neje Holder Jeni s gyermekei: Emma, József, Marika és Gyula, valamint a közeli és távoli rokonok nevében a szülői szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy hön szeretett leányuk, a jó és engedelmes gyermek, a szerető testvér, a jó rokon Sigmund Jenő f. év és hó 18-án, életének 12-ik évében egy jobb hazába költözött. Temetése holnap lesz Gyaluban.

Szeged vagyona. Szeged város zártkörű adószáma szerint a városi vagyona 26,420. 170 frt 89 kr.; adóssága 3,624.037 frt 22 és fél k.; tiszta vagyona 17,809.135 frt 66 kr.; vagyonsszorodás a múlt évbe 2,997. 214 forint 89 krajczár.

Hyrtl Józsefmeghalt. Az egykoron világhírű de ma már erősen hanyatló pécsi orvosi egyetemnek lekinagaslóbb alakja a magyar szülést Hyrtl József, az anatómia nagymestere, a ki tegnap reggel 84 éves korában, Perchtoldsdorfból meghalt. Hyrtl, Skoda és Rokitsky — ez a trias volt bűszkesége a bécsi orvosi iskolának. Ma már mind a háromnak csak hínve él még. Az az hogy élnek még műveik, — melyek örök kincsstárjai maradnak a modern orvosi tudományak.

Hirlapkiadó társaság. A Magyar Hirlapkiadó részvénytársaság ma tartotta alakuló közgyűlését a Pallas irodalmi és nyomdai részvény-társaság igazgatóságának helyiségében. A társaság részvényőke, amely 250,000 forintból áll teljesen be van fizetve. A társaság vétel útján megszerezte a Magyar Hirlap című politikai napilap tulajdonjogát. Igazgatója dr. Gerő Lajos Pallas igazgatója lett.

Csodagyermek. Egy braunschweigi mészárosnak alig két éves kis fia van, a ki gót és latin írott és nyomtatott betűket, szavakat és összetett számokat a legnagyobb könnyűséggel olvas el. A hol könnyűeket talál, elővesz azokat és egészen elfoglaltan olvasni kezdi a szavakat. Több orvosi és természetbúvár megvizsgálta a fiút és a vizsgálat eredménye az, hogy a gyermek 1 és fél éves korától kezdve gyakran kisételt nagyanyjával a városba, a mikor is igen érdeklődött a csegétablek feliratairól, a melyeket nagyanyja megmagyarázott neki. Ott-hon meg a lapokra és a könyvekre terjedt ki a gyerek figyelme, a ki ilyen módon lassankint, szinte játszva tanult meg szavakat és összetett számokat olvasni a nélkül, hogy tanítóknak valóban oktatás lett volna a céljuk. A gyerek különben egészen olyan, mint bármely más, hasonló korbeli fiú, csak viselkedésében különös, ideges mohóság és egy kis adag dacz is, a hystéria biztos jelei.

Kossuth Lajos hagyatéka Itthon. Mikor a nagy magyar hazafi ott kint Olaszországban örökre lehunyt szemeit, akkor megmozdult az anyaföld népe és visszahívta egyik legnagyobb, leghívebb fiának porló tetemét, a melyeket világörökség pom-pával helyeztek el a kerepesi-úti temetőben. Később az ország kincseként hazakerült a nemzeti muzeumba Kossuth nagyrétékű könyvtára is, most meg — mint értesülünk — Kossuth Lajos butorait hozzák haza, hogy azoknak minden darabját erekléként őrizze meg a kegyelet. Ruttkayné Kossuth Lujza ugyanis Pellérd-ről értesítette a fővárosi ereklé-muzeum igazgatóságát, hogy Kossuth Lajos összes butorait fia, Ferenc ma indította utnak Turinból Budapestre. Az erekléket a teherbágyadvarból július 22-én szállítják gróf Károlyi Gábor András-úti lakására, ahol azok ideiglenesen elhelyezve lesznek, a míg a főváros tanácsa nem intézkedik gróf Kreith Béla ama kérelmére, hogy Kossuth butorainak és az ezerféle Kossuthképek egy alkalmas helyiséget adjon hogy azt az őszszel a nagy közönség részére is kiállíthassa.

Birtokvásárlások. Rudnyánszki Kálmán pestmegyei nagybirtokos megvette a Vác melletti Almásy-féle 900 holdas homokterületet 100,000ftért. — Apufisch-féle váci birtokot, mely gazdája halála után a Pesti hazai első takarékpénztár tulajdonába ment át, 265,000 forintért megvette Illés Gyula huszárkapitány és neje Water-Burg Mária báróné.

Fényes élet — szomorú halál. Nehány évvel ezelőtt nevezetes ember volt Bács-Bodrogmegyében gombosfalvi Gombos Gábor nagybirtokos, a ki már 24 éves korában választott meg Zenta város polgármesterének. Körülbelül 600 hold föld ura volt s mikor a király Szegeden járt, azzal tünt ki, hogy neki volt a legszebb díszfogatja s ő volt a bácsmegyei küldöttségben a legdalmassabb magyar ruhás férfi, a kinek csak kálapája forgója is ezeket ért meg. Egyszer azután ez a sokak által irigylt ember elkezdett szegényedni, vagyonát pusztítani, kezdte rossz szenvedélye, a kártya. Egyszer azonban még felvirult az ő napja is. Feleségül vette a dugszagdag Felmayer gyáros unokáját Kásonyi Dániel huszárszázados leányát Szegedről, a kivel háromszázezer forint hozományt kapott. Alig mult el azonban egy pár év, ez a pénz is elfogyott s időközben Gombos Gábor nemcsak polgármesteri hivatalát hanem a személynél is elvesztette. Ilyen állapotban jött fel a fővárosba, a hol az immár szí tén szegényé vált felesége ápolta, táplálta, míg nem egyszer a szerencsétlen ember elvesztette lelke világát is. — megörlt. Hétfőn halt meg szegény Gombos Gábor az egyik fővárosi elmebeteg intézetben s eltemették a névtelen halottak közé a kő-bá yai-úti temetőbe.

Miskolci Caseriók. Izetlen tréfa, — vagy komoly fenyegetődzés-e, — azt ezideig még nem tudni; — annyi bizonyos, Miskolcon a szociálisták anarkistákhoz méltó fenyegetéssel akarják elkerülni a — Végrehajást. Ezön nem éppen ideális dologban ugyanis Szathmáry Pál, Miskolc városának adóügyi tanácsosa a tegnapi előutáni postájával a következő levelet kapta:

T. tanácsos ur! A szociál-demokrata végrehajó bizottság felkéri, hogy az iparosok ellen minden végrehajást függeszen fel október végéig, mert különben csinálnk itt is egy Párist és nem fognak hiányozni a Caseriók sem, csak egy is felszólal az elkövetett presszió ellen. Tessenek ehhez alkalmazkodni. A fentik.

A miskolci Caseriókat most nagy buzgalommal keresi a megijed rendőrség.

A francia köztársaság elnökének fizetése. — A francia köztársaság feje 600,000 frank évi fizetést huz, melyhez reprezentálás és utazások czimén még másik 600,000 járul. Ez összeg azonban nincs szabatosan meghatározva, hanem az évi budgethez mérten ingadozik. A jelenlegi fizetés mértéke a múlt évi szeptember 16-iki pénzügyi törvényen alapszik. Ezzel szemben reprezentációs és utazási költségek 1873-ig csak 162,400 frankra, innét 1876-ig 300,000 frankra és 1876-tól 600,000 frankra rúgnak. Casimir-Perier 1,200,000 frank fizetését fél havi részletekben, 50,000 frankonként veszi fel illetve kapja ki. A fizetés a hivatalba lépés napjától jár, a legújabb esetben június 28-iktól, úgy, hogy Casimir-Perier június 30-ikán 9999 frank és 99 cent fizetést kapott. Régebben perze ez is máskép volt. Az 1791-iki nemzetgyűlés a király civillitását 25 millióban állapította meg, de röviddel rá 50,000 frankra szorította le a konzul járandóságát, mely a császárság korában megint 25 millióra szűkött fel. A legmagasabb volt a fizetés a restaurálás idejében, a midőn 32 milliót tett ki. A júliusi királyság alatt már csak 13 millió volt a civillista.

Nő hirlapírók. Stuart Benedikt kisasszony, a londoni Whitehall Review dolgozó társa érdekes felolvasást tartott az ant-verpi hirlapírói kongresszuson. Elmondotta, hogy a nők ma már egészen meghonosodtak a szerkesztőségekben s majdnem az összes angol lapokban női dolgozó társak írják a nőket és gyermekeket érdeklő dolgokat. — A nő Stuart kisasszony szerint ilyen és sok más szakban is messze föltűnhet a férfi finomsága és megfigyelő képesség által. — Ellenben politikára nem való, — mert nagyobb nála az érzés mint az értelem s így mindig hajlandó pártállást foglalni és nem tud tárgyilagosan ítélni. Ennek ellenmondott Sagulajef az orosz Novoje Vremia főszerkesztője, a ki azt az érdekes kijelentést tette, hogy Pétervárból alig van lap, melynél nők is ne írának politikai cikkeket.

Felrobant ház. Aradon tegnap nagy megdöbbenést keltett az a borzasztó szerencsétlenség, mely Csintye aradmegyei közönségben történt. Egy hordó szesz robant fel Pless László kereskedő üzletében. Schwartz Samu regáléből úgy összeesette, a robbanás, hogy rövid idő múlva meghalt, Pless kereskedő 19 éves felesége is halálos sérüléseket szenvedett, az üzletben volt segédjegyző is összeesett.

A bécsi lapvásárlók. A mi rossz van a világon, eddig mindig csak a külföldről kaptuk. A kolerát, pestist Oroszországból, a finánczot Ausztriából szereztek s mitőlünk a sógorok ezéért cserébe csupa jó dolgot kaptak. Ma azonban egy kevés megfordult a dolog, mert a mi fővárosunkból is elküldt Bécsbe egy ragályos nyavaly, mely először a vidéket kezdte infeziálni: a hirlapvásárlás. Haas, Deutsch és Weisenbacher Bécsben is felleptek a magyar kormány megbízásából és ha így folytatják a dolgot,

maholnap az évék lesz a nyomtatott közvélemény egész Európában. Mint egy bécsi távirat jelenti, a „Wiener All. Zeitung”-ot eddigi tulajdonosai eladták a Fischer-féle könyvnyomdának. A Deutsche Zeitung legközelebb a Steinlender-féle párt birtokába megy át. Ugy hírlik, hogy a bécsi hirlapvásárlások. élén Szepe Mór, a magyar kormány ismert bécsi bizalmasa áll. Mindkét lap munkatársainak felmondottak.

Mikor a tanító párbajozik. Fejér Bertalan gyöngyösi községi tanító is megette azt — hogy karddal szerzett magának elégtételt a becsülete megsértésért párbajozott. Nem gondolta meg a szegény, hogy ezt a luxust, amelyet meg engednek minden más emberfiának a föllebbvalói, tanítónak nem szabad tőzni. A tanító becsületbeli ügyének befejezése az lett, hogy a közoktatási miniszter felfüggesztette állásától párviald miatt.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Régóta vártuk e felette szükséges és nélkülözhetlen rovat megnyitását, mert egy olyan városi adminisztráció mellett, mint a miénk, a közönség kénytelen igen gyakran az elkövetett és elkövetendő baklövésekre a hatóságot figyelmeztetni.

Ez alkalommal egy már igen sokszor elkövetett hibára kívánom a tks. Tanács figyelmét felhívni, annyiál is inkább, mert a hidel-vei bácsi-utczában újra e bűnbe akarnak esni.

Külmagyar-utcai lakói és Sigmund Dezső fogatai naponta fájdalmas tanúságot tehetnek arról a mizeriáról, mely az oktan kavicsolás folytán támadt az egész utca mentén.

A helyett, hogy a kavicsok elhúntása őszszel, mint az a államutaknál szokás, történne, rendesen tavaszi vagy nyári száraz időben eszközöztetik, a minek folytán nagy része poralakjában válik tühethetlenné az emberekre, más része pedig az állatok lábait és a fogatokat teszi tönkre. Különösen áll ez az eset k-magyar-utczára, a hol a rendesen használni szokott szamosi kavics helyett, kemény apró gránit törmelék lett alkalmazva.

A bűles (?) Tanácsot elvárjuk, hogy hamar elnézze a hibás eljárást a k-magyar-utczában, legálabb a bácsi-utczában megfogja akadályozni, hogy most kavicsoljanak.

Kolozsvár, jun. 18.
Több külmagyar-utcai lakós.

A közúti vasut menetrendje.

A közúti vasut igazgatóságától következő értesítést vettünk:

A közönség részéről hangoztatott azon kívánásnak, mely szerint a Főteről-Monostorig illetve Monostorról a Főterre közlekedő vonatok Vasár- és ünnepnapokon közvetlen, vagyis a sétatér (katonai uszoda) szárnyvonal érintése nélkül indíttassanak, már tegnap feleltünk meg, a mennyiben a sétatéri vonalon átszállással egybekötött külön vonatokat menesztünk.

A nyári időny tartamára tehát Vasár- és ünnepnapokon délután a vonatok a sétatérre nem fognak bekanyarodni, hanem mindkét irány felől a sétatérre illetve a sétatérrel mindkét irány felé külön vonattal fog — a rendes vitedijak mellett — csatlakozást létesíteni.

Ugyancsak a közönség kényelmére intézkedtünk, hogy a nyári időtartam alatt a menetrend szerinti vonatokon kívül esteli 8 óra 18 p. különvonat indíttassék a M. Á. V. pályaudvartól a külmagyar utczára (főterrel indul esteli 8 óra 34 perczkor, Szt. Péteri templomhoz érkezik 8 óra 46 p.) és viszont esteli Szt. Péter-ről 8 óra 50 p., főterre érkezik 9 óra 2 p.) a M. Á. V. pályaudvarára és közvetlen csatlakozásban Monostorra.

Vasár- és ünnepnapokon pedig ezen felsorolt vonatokon kívül a Főteről a Külmagyar utczára közvetlen csatlakozásban Monostorról illetve Monostorra még a következő különvonatok fognak indíttatni:

Főter—Külmagyar
indulás este 9 óra 10 p. — érkezik 9 óra 22 p.
„ 9 „ 43 „ — „ 9 „ 55 „

Külmagyar—Főter
indulás 9 óra 25 p. — érkezik 9 óra 22 p.
„ 9 „ 43 „ — „ 10 „ 10 „

Végül intézkedtünk, hogy az uszodákat látogató közönség kényelmére a következő vonatok további intézkedés a sétatéri állomás (katonai uszoda) érintésével közlekedjenek, még pedig:

21. sz. vonat indul MÁV-tól 9 óra 57 p. d. e., Főterrel 10 óra 10 p. d. e.
27. sz. vonat indul MÁV-tól 11 óra 21 p. d. e., Főterrel 11 óra 34 p.

32. sz. vonat indul Monostorról 12 óra 15 p. d. u., erk Főterre 12 óra 27 p. d. u.
36. sz. vonat indul Monostorról 1 óra 6 p. d. u., érkezik Főterre 1 óra 18 p. d. u.

A délelőtti órákban ezen vonatokon kívül a sétatérre (uszoda) menetrend szerien közlekednek;

A 25. sz. vonat indul a MÁV-tól 10 óra 34 p. d. e., Főterrel 10 óra 46 p. d. e.
25. sz. vonat indul a MÁV-tól 10 óra 44 p. d. e., Főterrel 10 óra 56 p. d. e.

A sétatérrel
26. sz. vonat indul 11 óra 9 p. Főter érkezik 11 óra 16 p.
28. sz. vonat indul 11 óra 20 p. Főter érkezik 11 óra 30 p.

Délután 5 órától kezdve 9 óráig a Főter Monostori vonalon közlekedő bármelyik vonat — közvetlen avagy átszállás mellett — a sétatérre (katonai uszodáig) továbbit utasokat.

Pusztító forgószél.

München, jul. 16.

Bajorországban olyan szörnyű szerencsétlenség történt, a milyen éghajlatunk alatt még nem fordult elő.

Münchenben szombaton délután két és három óra között sűrű jégeső hullott. A jégdarabok olyan nagyok voltak, mint egy-egy galambtojás és a levegő rohamosan lehűlt.

A jégeső azonban aránylag kevés kárt okozott.

Vasárnap azonban valóságos Hióposta érkezett a sváb földről.

Valószínűleg a légköri elváltozás következtében szörnyű forgószél dühöngött a virárgó falvakat pusztított el a föld színéről.

A dühöngő elem pusztítása valóban megdöbbentő volt. — Háromnegyed órányira a sváb földtől pusztult el az első falu. — Csupán a szerde heverő romok mutatják, hogy ott valaha emberek tanyáztak.

A házakat, mint gyenge kártyavárat, szétfújta a szél. A házak ólomfedeleit mint a papirost összecsavarta, ősrégi fákat tépett ki tövestől és a köveket, gerendákat messze elhordta.

Az eberbsbergi királyi erdszet tökéletesen elpusztult, olyan ott minden mintha a gízások játszottak volna sziklatömbökkel. Az országutakon a pusztulásnak ugyanez a képe tárul a szemlő elé.

Őles fákat huszméternyire is elrepitett a forgó szél. Valószínűleg a levegőben repteltek ezek, mert az utakon és pázsitokon niúcsen nyoma, hogy ott gördültek volna tova.

Forstningben valóban megrendítő a pusztulás képe. Mintha óriási földrengés döntött volna ki mindent helyéből. A házak nem érdemlik meg már a ház elnevezését, kőhalmaz hever mindenfelé és csupán a szarufák égbé meredő csonka romjai mutatják, hogy itt épült állott.

Fél házak hevernek a réteken és a nyitott falakon keresztül látni.

Forstern falut érintette leginkább a forgószél dűhe.

A falu azt a benyomást kelti, mintha egy teljes napig bombázták volna.

A templomtrónyt, mintha borotvával vágták volna ketté. A harang aláhullott és az oltárra zuhant.

Az oltárból csodaképpen csupán a szent szűz képe maradt sértetlenül.

A szélroham, a lakosság véleménye szerint, alig tartott nyolcz perczig és e rövid idő alatt száz meg száz család lett hajléktalanná.

A vihar keletkezését így beszélik el: A tájék egyszerre elborult, koromsötétség lett és a jégeső szakadatlanul zuhogott. Egyetlen vakító villámsugár után gyenge mennydörgés hallatszott.

Ekkor hirtelen szörnyű forgószél robbant el a környék felett, mindent, a mi egy bizonyos magasságra volt a szinétől, elrombolva.

Az orkán körben mozgott és a fák inkább kiannyak csavarva, mint ledöntve. Embereket alig esett ádoztul, egy kis fiut azonban agyonütöttek a lezuhanó geredák.

Minden valósintés szerint a pusztító szél az ugynevezett „tornados” volt, mely az indiai éskínai kínai vizeken szokott dühöngeni.

Közönség köréből.*

Nyilatkozat.

Az igazság érdekében ezennel kinyilvánítom, hogy Somodi István ügyvéd ur „a Bakross-ügy utójátéka” czimű cikkének azon állítása, mely szerint báró Jósika Sámuel ur azon okból kereste volna föl a vezetésem alatti árvaszéket, hogy gróf Teleki Domokos számadásai fogadtasának el — a valóságnak meg nem felel.

A báró ur kívánata csak odairányult, hogy tekintettel gróf Teleki Domokos meghurczolt hírnevére a számadások „lehető gyorsan” láttassanak el. Azok mikénti elintézését első sem hozta. Ennél többet nem kívánt, s minden más kívánatot, ugy a báró Jósika valamint az én egyéniségem teljesen is kizár.

Kolozsvárt, 1894. jul. 16.

Hory Béla,
Kolozsvármegye árvaszéki elnöke.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Hieronymi Kolozson.

Kolozs, jul. 19.

Hieronymi belügyminisztert, a kolozsi kerület országgyűlési képviselőjét a kolozs-karai vasuti állomáson fogadta a kerület választó polgársága.

*) E rovat alatti közleményekért a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Hosszu Theofil megyebizottsági tag üdvözölte a vonatról éljenek között le szálló minisztert.

Hieronymi rövid köszönő beszéde után megindult a közönség hosszu kocsisorban.

Elöl 24 tagból álló lovas bandérium haladt, melyet közvetlenül ezután a miniszter kocsija követett.

A város szélén, diadalkapu volt felállítva e felirattal „Isten hozott!”

Itt a belügyminisztert Zabulik László, Kolozs polgármestere üdvözölte.

A bevonulás után villásreggeli volt. Háromnegyed 12 órakor tartotta meg beszámolóját a miniszter.

Beszámolójában csaldótt a közönség, mert a miniszter a nemzetiségi kérdéstről igen röviden és óvatosan nyilatkozott.

Beszédében foglalkozott a közigazgatás reformjával, melynek közelebbi államosítását hangsúlyozta,

Végül pár szóval Apponyi gróf jászberényi beszédére reflektált.

A beszéd nem egészen fél óráig tartott.

A miniszter beszéde után Jósika Gábor báró köszöntö meg a miniszter látogatását.

A beszámolót bankett követte a miniszter tiszteletére.

Wekerle N.-Bányán.

Budapest, jul. 19.

Végleg meg lett állapítva, hogy Wekerle Sándor a bányászati kongresszus alkalmából augusztus 6-án érkezik N.-Bányára.

A következő napon nyilatkozni fog a politikai helyzetről.

Önnét egyenesen Mármaros-Szigetre megy s innen Lukács Béla miniszterrel együtt Lembergbe utazik, a kiállítást meglekintésére.

Az új miniszter esküje.

Budapest, jul. 19.

Festetich Andor gróf, az újonnan kinevezett földmívelésügyi miniszter szombaton teszi le a hivatalos esküt Ischelben a király kezébe, Wekerle miniszterelnök előtt.

Miniszteri rendelet.

Budapest, jul. 17.

A közoktatásügyi miniszter megtiltotta a papoknak, hogy tanítókként működjenek ezután.

Az anarkisták ellen.

Páris, jul. 19.

A francia parlament heves vita után 289 szavazattal 162 szavazat ellenében elfogadta az anarkisták ellen szóló törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául.

Eddig 38 módosítást nyújtottak be elene a szociálista képviselők.

Ujabb földrengés.

Budapest, jul. 19.

Konstantinápolyból érkezett távirati tudósítások szerint ott tegnap a szigeten ujabb erős földrengés volt.

A kár eddig 2 millió 800 frt.

Elfogott anarkista.

Temesvár, jul. 19.

Itt tegnap egy Hoffman nevű anarkistát, bpesti lapszerkesztőt a rendőrség letartóztatott.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kolozsvárt, 1894. július 20-án.

Vendrei Ferenczné felléptével:
UFF KIRÁLY.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Cognac képviselő.

Kolozsvár és vidéke részére

elsőrangú képviselő keres-

tetik.

Gróf Esterházy Géza féle

cognacgyár részvénytársaság

Budapest,

(2—2)

H i r d e t é s e k.

Hirdetmény.

A „Fakereskedő részvénytársaság Kolozsavartt“ üzetének ugynevezett „Ruhaegresi“ részén tudni szándékozván, erre **1894. évi augusztus hó 10-iki déli 12 óra** határidővel zárt ajánlati versenytárgyalást rendez.

Kikiáltási ár **35,000 frt.**

A kihasználás tartama 10 év.

Ezen tárgyaláson részt venni szándékozók tisztelettel felhivattak: kellőleg felszerelt zárt ajánlataikat a fenti határidőig a társaság vezérigazgatóságának ezimezni és ezekhez az ajánlott összegnek 10 (tíz) százalékát bantpénzül mellékelni.

Valamint a fizetési, ugy az egyéb feltételek is szerződésben állapittatnak meg.

Az igazgatóság fenntartja részére a jogot, az ajánlatok között szabadon választhatni.

631. (2—3)

Fakereskedő részvénytársaság Kolozsavartt.

UDVARHELYMEGYEI

„HOMOROD FÜRDŐN“

az augusztusi idényre

lakások kaphatók s megrendelhetők

Homorod fürdő igazgatóságánál.

Kitűnő vendéglős **Gáspár Sandor.**

Bővebb felvilágosítással szolgál:

636. (1—2)

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

Sz. 10,706—1894.

Szolnok-Dokokavármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Ezen vármegye törvényhatósági bizottsága 1893. évi 81. jkv. számú határozatával és belügyi m. kir. Minister urnak idei 48,533. szám alatt kelt engedélyével Bethlen, Csáki-Gorbó, Deés, Kékes, Magyar-Lápos, Nagy-Ilonda és Szamosujvár székhelyeken **7 járási díjnoki állást** rendszeresített.

Ezen állásokra, melyekhez egyenként 400 frt évi fizetés van kötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen díjnoki állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat, elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányokkal és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt, sajátkezűleg írott folyamodványukat **1894. évi július hó 28. napjáig bezárólag** hozzám adják be.

A kinevezendő díjnokok kötelesek lesznek állásukat **ez évi augusztus hó 1-én** tényleg elfoglalni.

Deésen, 1894. évi július hó 12-én.

Dr. TORMA,

alispán.

637. (1—3)

ELADÓ HÁZ.

Kolozsavartt, a belmonostor-utczában,
a napsoron levő

24-ik számú emeletes ház
szabad kézből eladó.

Értekezni lehet **Dr. GERGELY ALBERT** ügyvédnél
Kolozsavartt, Főter 2. sz.

635. (1—3)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneologusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzababban, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivetető csőveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hősám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgybolyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő lerakódás, s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseimél, dagainál, fehér folyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszabajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványviz-fürdők, friss kecsketej, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászat** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. **600 szoba** áll a közönség rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 százalékkal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut-állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja: 3 frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásonkknél válthatók.

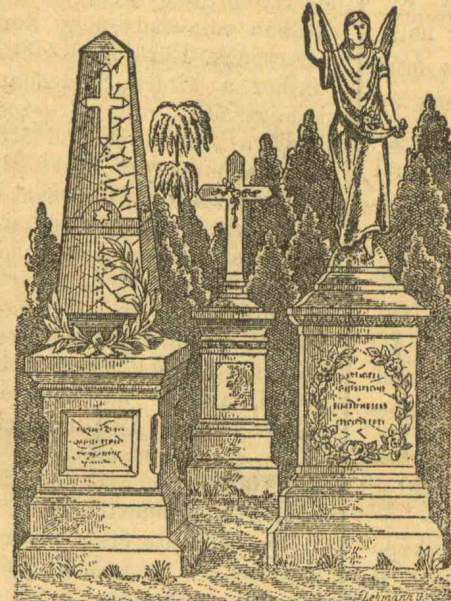
Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1894. május 15-én.

523. (14—20)

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

!!!PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!!!

Köztudomásu dolog, hogy a márvány-sírköveket nagyvált Szilázia és Tirolból, a Granit, Syenit stb. köveket pedig Szilázia és Csehországból mind kézen hozzák ugy Budapestre, mint hazánk majdnem minden részébe. Nagyobb részben tehát hereshedők és viszont elárusítottól szerzi be a t. közönség sírkő szükségleteit, a mi természetesen a tárgyat drágábbá teszi.

Figyelemre méltó tehát **Andesit, márvány és Syenit**

sírkő-gyárunk,

mit ugy a nagyérdemű közönség, mint a viszont elárusítottok figyelmébe azon megjegyzéssel ajánlunk, hogy az általunk dolgozott márvány-fajok és Syenitek, különösen a mi fekete Andesitünk, mely ugy minőség, mint szépség tekintetében a versenyt a legszebb külföldi fekete kövekkel is kiállja: nálunk beszerezve, jutányosabb árba kerül, mint bármely más gyárból hasonminőségű kö.

Raktárunk a hazai termékek mellett ugy összehasonlítás, mint dús választék czéljából, bőven el van látva többféle külföldi Granit, Syenit, Labrador, márvány stb. síremlék-kövekkel, melyeket a legjutányosabb gyárakkal való összeköttetéseink folytán szintén a legjutányosabb árban számíthatunk.

A rajzokkal útazó úgynökök mellőzését kérjük, mert ez által lényeges megtakarítás érhető el.

Rajzok és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket síremlékekre elfogadunk bármilyen kőanyagból, minden nagyságban; ugyszintén épület- és egyéb kőfaragó munkákra is. Kívánatra vidéken a sírkövet helyre is állítjuk.

Teljes tisztelettel:

NAGY TESTVÉREK,
(Kolozsavartt, Beltorda-utca.)

575. (5—15)

Csucsai első minőségű

hasáb bükkfa,

nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsza Kolozsavartt, házhoz szállítva **64 frt**, Csucsán helyt **42 frt** vagonba rakva.

Megrendelhető **CSUCSÁN**, akár **KOLOZSVÁRTT**:

a kolozsvári hitelbank s társai
csucsai faüzletének utódánál.

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

600. (8—x)

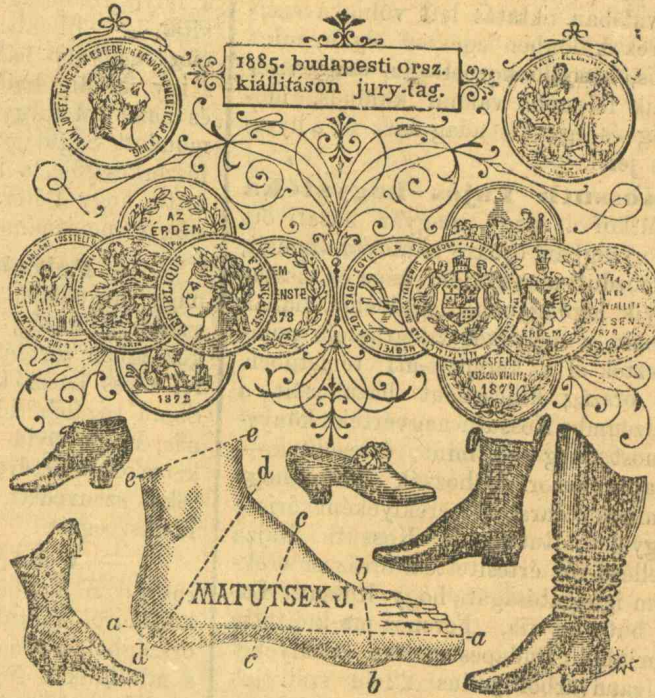
GÁL SIMON,
(„Korona“ vendéglő.)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek czipész-üzlete,
KOLOZSVÁRT,

Főter 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábhele minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
36. (32—x)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST,

Alkotmány-utca 31.

478. (21—29)

ADRIANCE PLATT & Co.

new-yorki gépgyárosok

kizárólagos

képviselősege.

„AZURIN“ 1 frt 25 kr. kilogrammonként.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR“ permetező, szabad csomagolással 21 frt.

„RÉZGÁLIC“ 26 frt mmázsánként.

Fűkaszálo-, Marokrakó-, Arató-

Kévekötő arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.